

Nr 25.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt förre båtsmännen J. A. Johannisson Båll och K. Jonasson Svanhall; given Stockholms slott den 26 januari 1923.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 26 januari 1923.

Närvarande:

Statsråden LINDQVIST, THORSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför:

Enligt § 85 av Kungl. Maj:ts förnyade förordning och reglemente angående styrelsen och förvaltningen av amiralitetskrigsmanskassan den 26 oktober 1838 erfordras för att båtsman må kunna tilldelas pension i femte eller lägsta klassen, att han uppnått 55 levnadsår och innehar 20 tjänstår från 20 års ålder.

Vid 1859—1860 års riksmöte framlade Kungl. Maj:t förslag om förbättrade pensioner för flottans gemenskap, varvid förutsattes, att de i nyssnämnda reglemente fastställda grunder fortfarande skulle vara gällande; och belöt riksdagen att, med bifall till pensionsförslaget, anvisa ett av Kungl. Maj:t äskat årligt kreditiv att för ändamålet användas. Härefter utfärdades cirkulär den 20 november 1860 angående förbättrade pensioner för flottans gemenskap m. m., enligt vilket cirkulär, som ännu äger tillämpning i fråga om båtsmän, pension för båtsman i femte klassen utgör 30 kronor.

Uti en till Kungl. Maj:t ställd skrift har förre båtsmannen vid Bohus 1:a kompani Johan August Johannisson Båll gjort ansökning om gratial eller gratifikation. Vidare har uti en likaledes till Kungl. Maj:t ställd skrift förre båtsmannen vid Blekinge 1:a kompani Karl Jonasson Svanhall anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Med särskilda skrivelser den 6 juni 1922 har *direktionen över flottans pensionskassa* överlämnat ansökningarna samt därvid anfört

beträffande Båll, att han, som vore född den 12 juli 1864, avskedats den 9 juli 1904 efter en tjänstetid av 19 år 6 månader 19 dagar från 20 års ålder med vitsord att under tjänstetiden hava sig redligt och väl skickat; att när Båll icke tjänat kronan i 20 år från 20 års ålder, han reglements- enligt icke vore berättigad till pension genom flottans pensionskassa; att då emellertid för Båll fattades allenast 5 månader 11 dagar i 20 års tjänstetid samt denne levde i mycket fattiga förhållanden, *direktionen* tillstyrkte, att pension måtte beredas Båll, såsom hade han tjänat 20 år från 20 års ålder, att utgå från och med månaden näst efter den, uti vilken ansökningen till *direktionen* inkommit, eller från och med april månad 1922;

beträffande Svanhall, att han, som vore född den 23 mars 1862, avskedats den 22 april 1894 efter en tjänstetid av 12 år 5 månader, därav 12 år 1 månad från 20 års ålder, med vitsord att under tjänstetiden hava sig redligt och väl skickat; att han varit anställd såsom maskinskötare vid Karlskrona befästningsarbeten från den 18 mars 1897 till den 31 december 1898 samt från den 1 januari 1900 till den 17 april 1908, sålunda med en sammanlagd tjänstetid vid fortifikationen av 10 år 1 månad; att enligt stadgande i 4 § 1 mom. av reglementet för pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap den 31 oktober 1879 den, som *före avskedet från flottan* eller lotsverket haft anställning i kronans tjänst vid annan militär kår, finge tillgodoräkna sig tjänstären därstädes, såsom hade han under tiden tjänat vid flottan eller lotsverket, men att Svanhall, då hans tjänstetid vid fortifikationen infölle *efter* hans

avskedstagande såsom båtsman, icke ägde tillgodoräkna sig denna tid för erhållande av pension såsom båtsman, samt att, enär Svanhall sålunda icke innehade föreskriven tjänstetid av 20 år från 20 års ålder, han reglementsenligt icke vore berättigad till pension genom flottans pensionskassa.

Marinförvaltningen har den 6 juli 1922 avgivit särskilda utlåtanden över ansökningarna samt därvid anfört, att då Svanhall syntes befinna sig i fattiga omständigheter, ämbetsverket funne skäligt, att något årligt understöd bereddes honom, ävensom tillstyrkt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att envar av Båll och Svanhall finge tilldelas pension, som om han före avskedet tjänat 20 år från 20 års ålder.

Statskontoret har i särskilda utlåtanden den 21 augusti 1922 tillstyrkt bifall till vad marinförvaltningen sålunda hemställt.

Departements-
chefen.

Sökandena äro, såsom direktionen över flottans pensionskassa anfört, reglementsenligt icke berättigade till erhållande av någon pension, men billighetsskäl synas mig tala för att de, i likhet med vad tidigare i dylika fall ägt run, därav må komma i åtnjutande. I sådan händelse lär, med tillämpning av kungörelsen den 13 augusti 1909 angående förhöjning i pensioner, som från flottans pensionskassa utgå till avskedat manskap, envar av sökandena jämväl få åtnjuta förhöjning av pensionen med 25 kronor årligen. Vidare torde Svanhall, som uppnått en ålder av över 60 år, bliva delaktig av den pensionsförbättring för f. d. båtsmän, som utgår enligt kungörelsen den 30 oktober 1914, och lär Båll vid uppnådd ålder av 60 år komma i åtnjutande av samma förmån. Därjämte torde båda vid fyllda 67 år erhålla förhöjning i pensionerna enligt kungörelsen den 29 augusti 1919.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att förre båtsmännen vid Bohus 1:a kompani Johan August Johansson Båll och vid Blekinge 1:a kompani Karl Jonasson Svanhall må tilldelas pension, såsom hade de tjänat kronan tjugo år från tjugo års ålder.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. Lindman.